

ผลของโปรแกรมการชี้แนะต่อพฤติกรรมการควบคุมโรคเบาหวาน และค่าเฉลี่ยน้ำตาลสะสมในผู้เป็นเบาหวานชนิดที่ 2

Effects of Coaching Program on Diabetes Behavioral Control and HbA_{1c} among Persons with Type 2 Diabetes Mellitus

จำเนียร พรประยุทธ, พย.ม.¹ ชันัญชิตาดุษฎี ทูลศิริ, ปร.ด.^{2*} สมสมัย รัตนกริษากุล, ส.ด.²

Chamnian Pornprayut, M.N.S., Chanandchidadussadee Toonsiri, Ph.D.,

Somsamai Rattanagreethakul, Dr.P.H.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการชี้แนะผู้เป็นเบาหวานชนิดที่ 2 ต่อพฤติกรรมการควบคุมโรคเบาหวานและค่าเฉลี่ยน้ำตาลสะสมกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้เป็นโรคเบาหวานชนิดที่ 2 ในพื้นที่เขตเทศบาลเมืองมาบตาพุด จังหวัดระยอง จำนวน 52 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 26 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการชี้แนะ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับความรู้ในการปฏิบัติตนจากพยาบาลตามปกติ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย โปรแกรมการชี้แนะ คู่มือพิชิตเบาหวาน โปสเตอร์อาหารแลกเปลี่ยน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล และแบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการควบคุมโรคเบาหวาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติสถิติพรรณนา และการทดสอบทีแบบสองกลุ่มเป็นอิสระต่อกัน

ผลการวิจัยพบว่าภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยผลต่างคะแนนพฤติกรรมการควบคุมโรคเบาหวานมากกว่ากลุ่มควบคุมและมีค่าเฉลี่ยผลต่างค่าเฉลี่ยน้ำตาลสะสมลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 27.87, p < .001$ และ $t = -8.42, p < .001$ ตามลำดับ) จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า พยาบาลที่ปฏิบัติงานในหน่วยบริการระดับปฐมภูมิสามารถนำโปรแกรมนี้ไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้ป่วยโรคเบาหวานในชุมชน เพื่อลดภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้นจากน้ำตาลในเลือดสูงได้

คำสำคัญ: โปรแกรมการชี้แนะ พฤติกรรมการควบคุมโรคเบาหวาน ค่าเฉลี่ยน้ำตาลสะสม ผู้เป็นเบาหวานชนิดที่ 2

Abstract

The purpose of this research was to examine the effects of a coaching program on diabetes behavioral control and HbA_{1c} among people with type 2 diabetes mellitus. A simple random sampling technique was used to recruit a sample of 52 persons with type 2 diabetes mellitus in Maptaphut municipality, Rayong province. Then they were randomly assigned into either the experimental ($n = 26$) or the control ($n = 26$) groups. The experimental group received the coaching program whereas the control group received a routine service from the hospital. The intervention included the coaching program, handbook for diabetes control and a diabetic food poster. Data was collected by demographic questionnaires and diabetes behavioral control questionnaires. Data were analyzed by using descriptive statistics and independent t-test.

The results revealed that after completion of the implementation, the experimental group had significantly higher mean difference scores of

¹ พยาบาลวิชาชีพ เทศบาลเมืองมาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

* ผู้เขียนหลัก (Corresponding author) e-mail: stoonsiri@hotmail.com